



ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA

Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
Tel. (00) 40 - 264 - 40.53.00*; 40.53.01; 40.53.02 ; 40.53.22
Fax: 40 - 264 - 59.19.06
E-mail: staff@staff.ubbcluj.ro

RECTORATUL

Universitatea Babeş-Bolyai Competiția Excelenței 2010

Dosar individual

Notă: Toate datele se referă la perioada 2005-2009

Nume, prenume, grad did.	SABĂU NICOLAE, PROF.UNIV.DR.
Facultatea, Catedra	ISTORIE ȘI FILOSOFIE, CATEDRA DE ISTORIA ARTEI
Domeniul științific	ISTORIE, ISTORIA ARTEI
Adresa paginii web personale	
Adresa e-mail	nicolaesabau@personal.ro

Criteriaul I – Output

1. Articole științifice publicate în reviste indexate ISI (cu menționare factorului de impact în cazul celor cotate)
2. Articole științifice publicate în ISI proceedings
3. Articole științifice indexate în BDI (din lista CNCSIS)
4. Alte articole științifice/capitole publicate în reviste/volume cu referenți (peer-reviewed)

Scientific and Cultural European Connections: austrian and german art historians and their correspondence with Coriolan Petranu, în “Studia Universitatis Babeş-Bolyai” Historia, Anul L-LI, Cluj-Napoca, 2005-2006, pp. 37-66.

Coriolan Petranu (1893-1945). Erforscher Der Kunst Transylvaniens (Siebenbürgen), în Robert Born, Alena Janatková, Adam S. Labuda (Red.), “Die Kunstistoriographie in Ostmitteleuropa und der nationale Diskurs”, Gebr. Mann Verlag. Berlin 2004 (apărut 2005), pp. 381-395. ISBN 3-7861-2491-

Le programme iconographique de la citadelle d’Alba Iulia (1715-1738), în Harald Heppner, Wolfgang Schmale (Red.), “Festunf und Inovation”, “Jahrbuch der Österreichischen Gesellschaft zur Erforschung des achtzhten Jahrhunderts”, Bd. 20, Bochum 2005, pp. 73-92, 237-266. isbn 3-89911-045-Kt; ISBN 3-89911-060+9Gb; ISSN 973-7867-36-X.

Introduction to Baroque Painting of Transylvania, în “Confluente. Repere europene în arta transilvăneană. European Landmarks in Transylvanian Arts. Konfluenzen. Europäische Bezüge der Siebenbürgen Kunst”, Editura “Altip”, Alba Iulia, 2007, pp. 55-70 + 20 ill. color. ISBN 978-973-117-062-6.

Giovanni Morando Visconti in Transilvania. Intorno a un piano inedito per „il Castello” di Cluj, în Nicolae Sabău (red.), „Maestri ticinesi in Transilvania tra Cinquecento e Settecento”, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2007, pp. 51-79.

Domenico Luchini „magister murariorum” nell’architettura barocca di Oradea, în Nicolae Sabău (red.), „Maestri ticinesi in Transilvania tra Cinquecento e Settecento”, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2007, pp. 149-182.

Cultura e arte armena a Gherla, în „Anuarul Institutului Italo-Român de Studii Istorice. Annuario dell’Istituto Italo-Romano di Studi Storici”, III, Cluj-Napoca. Roma, 2006. Editura Accent, Cluj-Napoca, 2007, pp. 289-299.

„*Turbulențe*” naționale (naționaliste) în istoria artei eropene (sec. XIX – prima jumătate a sec. XX), în „Biserică, societate, identitate. In honorem Nicolae Boșan (Coord. S. Mitu, R. Gräf, A. Sima, I. Cârja), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 2007, pp. 335-348. ISBN 978-973-610-592-0.

Istorici de artă clujeni: Coriolan Petranu, Virgil Vătășianu și conexiunile lor europene, în „Orașul”. Revistă de cultură urbană. Anul II. Nr.1(5), Editura Eurograph, Cluj-Napoca, februarie, 2007, pp. 22-24. ISSN 1841-9704.

Alexandru Odobescu (1834-1895), istoric de artă și arheolog, în „Orașul”, Anul II. Nr. 6(2), Cluj-Napoca, 2007, pp. 54-56.

Prolegomena la istoria orașului european: orașele Greciei antice, în „Orașul”, Anul II. Nr. 8 (4/2007), pp. 14-17.

Ritratti di principi e giudici transilvani nella collezione Marsili dell’Università di Bologna, în Giordano Altarozzi, Gheorghe Mândrescu și Daniel Pommier Vincelli (îngrij.), „L’immagine riflessa. Romeni in Italia e italiani in Romania”, Edizioni Nuova Cultura, Roma 2008, pp. 11-48. ISBN 978-88-6134-220-0.

Imago pietatis – Imago crucis, în „Orașul”, Anul III. Nr. 9 (1/2008), pp. 7-8.

„*Marele arhitect Perret la Cluj*”, în „Orașul”, Anul III, nr. 10 (2/2008), pp. 14-15.

Istoricul de artă Coriolan Petranu (1893-1945) și conexiunile sale americane, în „Orașul”, Anul IV, Nr. 15 (3/2009), pp. 47-49.

Icon Lacrymans: de la Hodighitria Niculei la Vera Effigies B(eatae) V(irginis) Flentis Claudiopoli, în „Ars Transsilvaniae”, Editura Academiei Române, Nr. XVIII, 2008 (apărut 2009), pp. 151-169.

Nozze sul progetto di costruzione del seminario gesuitico di Cluj (1584), în Alberto Castaldini (red.), „Antonio Possevino, i Gesuiti e la loro eredità in Transilvania”. Bibliotheca Istituti Historici S.I., vol. 67. Institutum Historicum Societatis Iesu, Roma, 2009, pp. 67-103 + 15 ill alb-negru. ISBN 978-88-7041-367-0.

Elena Popescu, Mișu Popp reprezentat al Academismului românesc. Bibliotheca Brukenthal XIV, Sibiu 2007, pp. 294 + 214 ill. color + 215 ill. alb-negru. ISBN 978-973-117-090-9. Nicolae Sabău, Prefața, pp. 7-9.

Gheorghe Vais, Clujul eclectic. Programe de arhitectură în perioada dualistă (1867-1918). UT Press, Cluj-Napoca, 2009, pp. 406 + 779 ill. alb-negru. ISBN 978-973-662-437-7. Nicolae Sabău, Prefata, pp. 2-4.

5. Cărți științifice publicate în edituri internaționale

6. Cărți științifice publicate în edituri naționale acreditate

Metamorfoze ale Barocului transilvan, vol. II. *Pictura*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2005 (apărut 2006), 509 pp. + 357 ill. alb-negru și color. ISBN 973-7867-36-X.

Octavian Smigelschi în presă. Construirea imaginii publice a artistului în perioada 1887-2007. I. 1887-1948 (colab. I. Gruică-Savu), Editura Mega, 2009, pp. 207 + 12 ill. color și 26 alb-negru. ISBN 978-606-543-042-6.

7. Editor de volume publicate în edituri naționale și internaționale

Maestri ticinesi in Transilvania tra Cinquecento e Settecento, Editura Mega, Cluj-Napoca 2007, pp. 182 + 144 ill. color și alb-negru. Pl. III. ISBN 978-973-7867-94-0.

8. Brevete internaționale

9. Brevete naționale

10. Impact tehnologic al brevetelor: resurse financiare extrabugetare atrase în relație cu economia

11. Realizări artistice naționale și internaționale (Domeniul Arte)

(Expoziții, spectacole, concerte, publicații, filme, înregistrări)

IMAGO PIETATIS, Restaurare, Cult și Istorie. Il Crocifisso di Longiano. Iconostasul din Ciceu-Giurgești. Parcursurile paralele. 14.11.2007. Org. Centro Culturale Italiano. Catedra de Istoria Artei (Prof. dr. N. Sabău), Facultatea de Istorie și Filosofie, Facultatea de teologie Ortodoxă. Laboratorul de Investigații și Restaurare a Patrimoniului (Rest. Baci și Grapini). Soprintendenza al patrimonio Storico e Artistico Bologna (Dr. Franco Faranda), Santuario del Santissimo Crocefisso di Longiano.

Expoziție documentară: Istoria artei la Universitatea din Cluj (1919-1993): Coriolan Petranu (1893-1945) și Virgil Vătășianu (1902-1993). Muzeul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca (colab. A.M. Stan). Dezvelirea bustului Acad. Virgil Vătășianu, operă a sculptorului Romul Ladea, 15 mai 2009., Parcul memoriei Universitare.

Proiect amenajare, locație a busturilor și efigiilor profesorilor Universității în „Parcul memoriei Universitare”. Bustruri: Virgil Vătășianu, Tiberiu Moraru, Ioan Ursu, efigia Marian Papahagi. 2008-2009.

Criteriul II – Prestigiu profesional

1. Citări ale articolelor ISI listate la Criteriul I

2. Alte citări ale lucrărilor listate mai sus: 156 citări

Mihaela Vlăsceanu, *Sculptura barocă în Banat*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005. Citări 16.

Ex.: Agata Chifor, *Oradea Barocă*, Edf. Arca, Oradea, 2006, 14 citări la pp. 32-36, 4 citări la pp. 113-15, pp. 122, 175, 181 (3 citări), 184(2.c.), 192, 233, 236, 242, 249, 271-272 (17 c.).

Toma Goronea, *Fortificația bastionară de tip Vauban de la Alba Iulia (prima jumătate a secolului al XVIII-lea)*, Editura Aeternitas, Alba Iulias, 2007, citări, pp. 7, 98.

Danielea Dâmboiu, Iulia Mesea (Coord.), *Samuel von Brikenthal Model Aufklärung*, Sibiu/Hermannstadt, 2007, citari, p. 141, 142.

Daniela Dâmboiu, Iulia Mesea, *Confluente. Repere europene în arta transilvăneană*, Sibiu, 2007. Citări: p. 69-70 (12 c.), 182.

M. Popa, recenzie la N. Sabău, *Metamorfoze ale Baroculu trensilvan. Vol II. Pictura*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2005, în “Adevărul de Cluj”, Cluj-Napoca, XVII, Nr. 4892, 25-26 nov. 2006.

Adriam Popescu, recenzie la N. Sabău, *Metamorfoze ...* în “Ramuri”, Craiova, Nr. 2 (1088), 2007.

Ovidiu Pecican, Recenzie la N. Sabău, *Metamorfoze...*, în “Steaua”, LVIII, ne. 6(704).

Daniel Sârbu, Recenzie la N.Sabău, *Metamorfoze...*, în “România liberă”, 28.XI,2006.

Nicolae Balotă, Recenzie la N.Sabău, *Metamorfoze...*, în “Contemporanul”, mai, 2006.

Gheorgeh Mândrescu, Recenzie la N. Sabău, *Metamorfoze...*, în “Anuarul Institutului Italo-Român de Studii Istorice”, Cluj-Napoca, 2007.

Viorica Guy Marica, Recenzie la N. Sabău, *Metamorfoze...*, în “Studia Universitatis Babeș-Bolyai” Historia Artium, 1/2008.

Franco Pittau, Antonio Ricci, Alessandro Silj, *Romania. Immigrazione e lavoro in Italia. Statistiche, problemi e prospettive*, Centro Studi e Ricerche IDOS, Roma, 2008, p. 69.

Gianrico Corti, Recenzie la N. Sabău (sub îngrijirea), *Maestri ticinesi in Transilvania tra Cinquecento e Settecento*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2007, în “Rivista di Lugano”, LXIX, N. 41, 1. 10. 2007, pp. 14-15.

M. A., Recenzie la N. Sabău, *Maestri ticinesi ...*, în “Giornale del Popolo”, Lugano, 13.10.2007.

C.A., Recenzie la N. Sabău, *Maestri ticinesi...* în “Corriere del Ticino”, Lugano, 06.10.2007.

Recenzie la N. Sabău, *Maestri ticinesi ...*, în “La Regione”, Lugano, 12.10.2007.

M. Prundea, Recenzie la N. Sabău, *Maestri ticinesi...*, în Evenimentul zilei ediția de Transilvania”, joi 6.12. 2007.

Christian Ottersbach, Recenzie la N. Sabău, *Maestri ticinesi...*, în “Festungsjournal. Zeitschrift der Deutschen Gesellschaft für Festungsforschung e.V (DGF)”, 33 Januar 2009, citări pp. 54-56. *The Romanian baroque: gesture of authority, answers and echoes* (Constantin Hostiuc), Media Print, București, 2008, citare p.126.

Gernot Nussbächer, *Braşov. Biserica Neagră, zece virtuţi*, Editura Foton, Braşov, 2009. Citări: pp. 5, 28.

3. Citări în perioada 2005-2009 ale articolelor anterioare anului 2005: 45 citări

4. Distincții, premii și alte recunoașteri naționale și internaționale :

Premiul „Ion Frunzetti” pentru volumul „Cultura și artă armenescă la Gherla” (Ed. Ararat 2002, pp. 174 + 138 ill. color) și Expoziția cu aceeași temă, organizată la Muzeul de Artă Cluj-Napoca (colectiv. N. Sabău, L. Drăgoi, Esztegár János, Azaduhi Varduca-Horenian), distincția, 2004-2005.

Ordinul “Meritul Cultural” în grad de cavalier, 2004 (primit 2005).

Diploma pentru excelența științifică, pentru publicații științifice și contribuții la obținerea de granturi, programe și dotări de vârf pentru laboratoarele Universității Babeș-Bolyai. Nr. 20639/11.12.2006.

5. Studenți naționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică).

Studii de istoria artei și expertize pentru avizele DMASI necesare autorizațiilor de construcție la obiective monumete istorice.

I-a și a II-a ediție, Sesiunea de Comunicări na Istoricilor de artă. Org. Prof. N. Sabău. Facultatea de Istorie și Filosofie, Catedra de Istoria Artei, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Filiala Cluj-Napoca, Academia Română. 22-24 mai 2008 și 15-16 mai 2009.

- Îndrumare lucrari de licență (număr lucrări susținute) : 27

- Îndrumare lucrări de disertație (număr lucrări susținute) : 36

- Doctoranzi (lista nominală a doctoranzilor înmatriculați resp. lista nominală a tezelor susținute) :
- Adam Maria Cristina
- Ailincăi Ariana Maria
- Cătană Marius
- Fehér János
- Karácsony István
- Kovács Zsolt
- Mihály (căs. Kovács) Z. Melinda
- Milea Andreea Paraschiva
- Moldovan (căs. Bonța) Claudia Luminița
- Pop (căs. Ghenescu) Petruța-Mioara
- Roșu (căs. Vădeanu) Ina Oltița
- Rus Veronica Ioana
- Rus Gabriela
- Savu (căs. Gruică) Ioana Monica

Popescu Elena : *Mișu Popp, reprezentant al Academismului românesc – 2006*

Mesea Iulia Gabriela, *Peisagiștii din sudul Transilvaniei între tradițional și modern. Sfârșitul secolului al XVIII-lea – mijlocul secolului al XX-lea. – 2008.*

Țoca Vlad, *Istoriografia de artă românească în perioada interbelică – 2008*

Vais Gheorghe Vladimir, *Programme de arhitectură în Clujul anilor 1867-1918 - 2008*

Băneasă V. Raluca Diana, *Arhitectura religioasă a românilor transilvăneni în perioada interbelică – 2009.*

Kovács A. Klára (căs. Pakó), *Cetatea din Gherla. Răspândirea fortificației în sistem bastionar italian în Transilvania.- 2009.*

- Post-doctoranzi (lista nominală)

6. Studenți internaționali atrași (activități de coordonare științifică și didactică)

- Îndrumare lucrări de licență (număr lucrări susținute)
- Îndrumare lucrări de disertație (număr lucrări susținute)
- Doctoranzi (lista nominală a doctoranzilor înmatriculați resp. lista nominală a tezelor susținute)
- Post-doctoranzi (lista nominală)

7. Membru în comitetul de redacție la reviste ISI

8. Membru în comitetul de redacție la reviste BDI

9. Participări la programe/granturi de cercetare finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea)

10. Participări la programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea)

11. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă internațională (se menționează și valoarea)

12. Coordonări de programe/granturi finanțate din sursă națională (se menționează și valoarea)

CNCSIS-UEFISCSU, Proiect aprobat : *Fenomenologia și dinamica spațiului construit. Cercetarea integrată a patrimoniului istoric și relații centru-periferie în Transilvania centrală. Valoarea : 51748,630 RON*

13. Profesor invitat la universități de prestigiu, cu titlu oficial

14. Membru în comisii profesionale relevante, cu titlu oficial

Vicepreședinte, Comisia zonală M6 (jud. Cluj, Hunedoara și Alba) și Comisia Regională DMSI (Monumente Istorice și Situri Arheologice), Transilvania Nord-Vest (jud. Cluj, Bihor, Satu Mare, Maramureș, Sălaj, Bistrița-Năsăud), 2000-2007.

Președinte al Comisiei Monumentelor de For Public din Transilvania – 2008 -

Membru în Consiliul științific al Muzeului “S. Brukenthal”, Sibiu, 2004 -

Membru în Consiliul științific al Muzeului de Artă, Cluj-Napoca, 2008 -

Membru în Consiliul științific al Muzeului de Istorie a Transilvaniei, 2000-2009

Membru al “Accademia S. Carlo” din Milano (Italia).

Membru în Comitetul de redacție al revistei “Ars Transsilvaniae”, Academia Română.

Membru în Comitetul de redacție al revistei Studia Universitatis Babeș-Bolyai, S. Historia artium.

15. Conferințe invitate internaționale

16. Membru în comitete de organizare sau științifice ale unor conferințe internaționale

III. Realizare remarcabilă

(Descrieți într-o manieră cât mai accesibilă (în maximum 1 pagină) cea mai importantă realizare științifică/tehnică/artistică din ultimii 5 ani și impactul acesteia.)

Metamorfoze ale barocului transilvan vol. II *Pictura*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2005 pp. 613 + 357 ill. color și alb-negru), reprezintă prima sinteză la temă nu doar din domeniul istoriografiei de artă în limba română, ci și în aceea în limbile germană și maghiară din România, lucrarea fiind un *Repertoriu* exhaustiv al picturii religioase și laice a secolele XVII-XVIII din arealul cercetat prin investigarea la fața locului – vreme de mai bine de două decenii – a patrimoniului sutelor de biserici dar și a colecțiilor de stat și particulare din muzeele naționale și europene. Volumul a fost gândit și scris nu doar pentru specialiștii, istorici de artă învățați cu descifrarea aspectelor artistico-formale ale operelor sau a mesajului iconografic și iconologic al acestor picturi, ci și pentru istoricii, pentru literații și studenții întru specialitate care vor face cunoștință cu mentalitățile unei epoci – aceea a Barocului - plină de schimbări în favoarea Omului. Cercetarea de aspect interdisciplinar are la bază și o metodologie adecvată în care pot fi găsite experiențele investigative tradiționale disciplinei istoria artei, metoda *iconologică* și *iconografică*, dar și acelea prin care operează *„geografia artistică”*, unde prezentarea încurajează relațiile – de scurtă sau lungă traiectorie, de mai scurtă sau mai lungă durată de continuitate, dar și de intermitență a impulsurilor și a înrâurilor, de frontiere constante sau, dimpotrivă, de evenimente cruciale, dar și de întâmplări minore de scurt impact – între variatele realități istorice culturale ale Principatului secolului al XVII-lea și mai apoi ale Marelui Principat transilvănean din secolul următor în context cenral european și european.

Fenomenul interesează așadar istoriografia de artă și din punct de vedere imagistic și istoric. În lumea și spiritualitatea europeană, *Barocul* reprezintă, potrivit afirmațiilor lui Hellmut Förster (*Die Welt des Barock*) dar și exegezei lui Ciorănescu (*Barocul sau descoperirea dramei*), un impresionant șir de victorii, de triumfuri nemaicunoscute în istoria omenirii, într-un răstimp atât de scurt; stilul și spiritul care l-au creat au proiectat și au realizat o imagine nouă asupra lumii, purtătorul acestui orizont spiritual lărgit fiind *„europeanul”*, acel cetățean al continentului nostru ale cărui trăsături definitorii se exprimau în căutarea și afirmarea propriei conștiințe, în setea de cunoaștere, în spiritualitate și spirit critic, încredere în progres și în acea pregătire (*Bereitschaft*) de realizare și de împlinire în diversele domenii ale activității umane.

Ampla sinteza despre *Pictură* se integrează unei trilogii a Barocului transilvan - *Sculptura* barocă din Transilvania a beneficiat de o cercetare asemănătoare concretizată în două ediții ce au văzut lumina tiparului la Editura Meridiane din București (1992) și

Editura Dacia din Cluj-Napoca (2002) – ce-și va găsi întregirea prin volumul consacrat *Arhitecturii*. Volumul pe care-l consider drept cea mai importantă realizare științifică din activitatea mea în cercetar, cu o extensie ce depășește patru decenii, a beneficiat și de o apreciere pe măsură în recenzii semnate de prestigioase personalități ale culturii și artei din România și nu numai: Viorica Guy Marica, Nicolae Balotă, Adrian Popescu, Mircea Popa, Ovidiu Pecican, Gheorghe Mândrescu, Agata Chifor și Hellmut Lorenz (Univ. din Viena).

Data:

Cluj-Napoca, 12.03.2010

Certific validitatea datelor prezentate

Sef de catedră,

Prof.univ.dr. Nicolae Sabău

Semnătura:

Prof.univ.dr. Nicolae Sabău